

洋学文庫
文庫 8
C 1181

Verhaal van de Dofia-poden
En oorselst kitn. Ten
Kobow-Daysi.

Wy hebben dus gezien, dat de Japannezen in
"ne geheel bysondere wyze van begravenis hebben.
in plaats van 't lyk in eene kist te leggen, wien
lengte en breedte niet die van den Overledenen
Overeenkomstig leggen zij het veel eer in den tob,
be, drie voeten hoog, dandshal met middellijnt
bopen, en twee voeten breed. Het is moeij
lyk te begrijpen, hoe het ligchaam van een
volwassen' persoon in zulk eene ruimte kan
worden byeen gedrongen, wanneer de leden zins,
tyd, en dus niet meer te buigen zijn.

En Japannees, wien ik dik deel opmerkend,
leidde mij, dat hy dik bekenkten door keler poe,
ten; genaemt dofia, welke hy in den voren, ne,
nidgaten en den mond des Overledenen wisten te
brengen, waarnaar de leden aanstands verbaand
buigham wonden. Daar hy beloufden, hi
ienden, in mijne tegenwoordigheid, de proef
te nemen, soorte ik mijn oordeel op omkre,
nt eene kunstbewerking, die kekenlyk ongeloope,
lyk schijnt, doch misschien door het Galvanis,
mied, waer van men de werkingen ook eerst ver
oigerijnd zou houden, te verklaren is.

De proefneming had plaats in de maand Oc
tober 1783, toen 't reeds vrij koud was. Na dat
'en op 't eiland Dejima een jonge hollander get,
torren was, deed ik het lyk door den Geneesker

Wagren, en stelde 2 den geheelen nacht, voor een open haan, van de lucht bloot, zoodat het volkomen stey werd. Den volgenden morgen om, den ochten Enige bedienden van de partang, een nize japannezen, bereins ik icelre het lyk, die ik zoo hand was als een stuk hout. Een der tolken, met name Zensij, nam toen uit zijne borst een fantock, of Lekkboekje, En daarin, is een langwerpige papientie, vol van een grof poeder, naar Land gelijkende: dit was 2 heroe, nide poeder Dofie. Hij stak een greep daar van in de ooren, een ander in de neusgaten, een denden in den mond, en dedelyk, 2 zij de on de werking van 2 poeder, of van eenig bedrog (het welk mij echten onmogelyk was te ontdekken), vielen de armen, die te voren knuispeling over de borst hadden gelegen, van kelde neder, en in minder dan twintig minuten, by het horlogie af, had 2 lyk al zijne bewegzaamheid weder.

ik schreef dit versrijnsel toe aan eenig gek, eim vergif: Doch men verzekeert mij, dat het poeder Dofie, in plaats van vergiftig, integen, veel een heerlyk geneesmiddel was by een spee, dize verlossing. ik zulk een geval wordt een heken warm water, waan in men een weinig de, jiu-poeder in een stukkie wit linnen keef gedompeld, aan de lydens toe gediend, die als, den spoedig en gelukkig bevult.

Dit poeder wordt ook als het best genees,

middel tegen bykicken anderelen. Kelpis wan, neen men volkomen gezond is, wordt een Dofie van kelde in water veeltyds gebruikt, en men srijpt daaraan knuerten toe, die het door de japonnezen van alle klagen sterk doet gebrui, ken. het vervrolykt den gues, en verkwikt 2 lichaam. het wordt langvelbig in stukkie wit linnen gebunden en gedroogd, nu gebrui, icht te zijn, daas het meermalen dienen kan.

Dit poeder drauf geeft men aan aanki, "enlyk lieden, wanneer zij op sterven liggen. Verlengt detelde ook al hun leven niet, hij voortkomt toek styfheid der ledematen, en dide een nide behandeling, welke voreak in japan, by den oroggoeten eenbid voor de overlede, nen, ken hinderlyk kon waken.

ik had de nieuwsgierigheid, mij een weinig van dit poeder aan te schafen: maar moest daartoe naar Kidio, of de negen provintien, naar de Singeris-tempels kenden, welke den uitsluitenden verkoop daarvan hebben, omdat ky de leev van den uistinder, Kobuta Dajsi, om, kelken. Na dit kelpis dood, in het jaar 1725 om, ken tydrekening, kwam dit poeder in japan algemeen in gebruik. de hoeruelheid, die ik beknam, was echten kee gering, en kelpis was dit een bysondere gunst der priesters, die and, ene novit meer dan eenen greep te gelyk aff, "aten

Doch by myn vertrek, in 1784, widd ik een

aankomende haerwelheid Dajia-poeden te bekomen
en mede te nemen. Het was gedeeltelyk in pers,
tjen van twintig pakies elk, met den naam in 100,
de karakters buiten opgedruken, en gedeeltelyk
in lakies: doch dit was slechts een groep poe,
"den, waar in men hier en daar gouden printjes zag,
en het welk waar schynlyk de vereisorte kracht
nog niet had. Een pakie alleen had de Scheik,
"indige bewaaking ondergaan, welke deszelfs kra-
cht versterkte; en dit poeden was zoo niet als een
eend (1).

De ontdekken van de Dajia-poeden, Koubou-
Dayei, werd met de eigenschaps van deze kostb,
welk selstos bekend op den berg Kongoson, op
Kimbansen, in de provincie Yamatto, alwaar
veele guld- en zilversmijnen zijn, en by trag ee,
ne aandienlyke menigte daarvan mede naar de
tempel, waartoe hy behoorde, op den berg Koyu,
S-an.

De priesters van den tempel zingen nag lof-
liederen aan de goden, die Koubou Dayei tot
deze gewigtigste ontdekking hebben geleid. Want,
neer hun Voorraad op is, halen zy nieuwen
van den berg Kongoson, en brengen het in ver-
niste bekers te huis. In alle einden is het gem,
eene Volk genegen, om versdyndel, die onke
bevatting te bosen gaan, aann de gunst van
bosen mensdelijke wetens toe te slyngren, en
dus blyden ook de priesters niet in gebreke,

(1). zie aanmerking 1. achten dit artikel.

De kracht van de Dajia-poeden aan de Westing hin-
nen geboden, en dus aan de byzondere een, die
hy by de goden genietten, toe te slyngren. Zood-
re de vereisde Voorraad aankomt, wordt die in
een getemist en slyngeld bekken gedaan, en
voor de beeld van den god Daj-nitji, of Birov-
Janna gezet.

De priesters, kringdijt om het altaar gesce,
aand, en de konnaalen van een soort van Yoken,
kruant tusschen de vingers latende vallen, herke,
alen zesenmaal tien en twintig sinnen aan gete,
ang, met name Komic-fingon, waarsan
de waarden zijn:

On aebokia Birov Jannanomaka fodo,
"re mani, Jando ma, Kimbara, fara
fara taj a wan.

De priesters verkerken, dat men, na deze
lange oefening, een soort van geveit in de hand
hoort; alle onzuivere deelen ontsiedend het
van helde, en niets blyft en oven dan het geveit,
"isende Dajia-poeden, welk als dan onder alle
de tempels van Singous verdeeld wordt.

Koubou Dayei, zeggen zy, brag deren lof,
kang uit China, alwaar hy door eenen priester
der sekte van Liaka, die van makabar kwam,
was overgebracht. De eenige verklaring, die
ik jaar van bekomen kon, is de volgende. De
ten want door de fintus, of aankangers van de
oorspronkelyk Japuntchen Eredienst Ten,
"jo Daysin, Daydingou, en O-firvime

no mikotto genoemd: maar de priesters van jinto
geven haar den marabuwarden naam van maka-
-biron-janna-borits, dat is: de god, die de
grootste duisternis verdrijft. De andere worden
verstonden de japannezen niet, die ik raadpleegde:
alleen erkenden zij verduut, dat de vrouwen
Jimbara, sara pare taya won, niets anders be-
teekenden dan: Mijn volle buik hindert mij,
Eene onpatsvenlijke uitdrukking, van gultige
lieden na den Eten: en waarvoor men kin-
denen waarschuwt, zeggende, dat hun mond
scheep zou worden, wanneer zij die uitdrukking bezig,
den.

Wanneer wijders hun beroep uitvegenen, neen,
en zij allen lofzing, overtuigd dat zij anders be-
trovend worden, en niets vangen zouden.

Gelyk alle de helden der Costensche te-
genden veranderde kobou-daysi meermalen
van naam. Meestendeels heette hy siokoi-
no koiikai. Zyne moeder, van 3 doortlu-
chtige geslacht der ato's, en aan zekeren
Denke gehuwd, droomde eens, dat zij een Me-
emden priester in haar huwelijksbed trof.

Ten gevolge d'eer Geheimzinnige Verbindtenis
zwanger geworden, brengt zij, na twaalf mee-
anden, Eenen Zoon ter wereld, in het vijfde
jaar van den nengo-poki (1774), gedurende
de regering van den negen en veertigsten
Daini, Konen-teno. het kind ontving den
naam van sato-mono, of Edelgesteente.

Toen hij twaalf jaaren oud was leerde hij de
bekentende en 3 leen aller prinsesche en japan-
nese boeken. Reeds op zijn achttiende jaars
had hij de voorname werken van fon-pu-
tree (fon-pu-juid.) gelezen (1).

Zijn onderwyken was zeer vord van anpedera,
ijde, Jiosan-daybui-oto no otari. Onder
ruik een' bekwamen meester waren zijne ver-
deringen vermakend: dog hij gevaerde eene din-
gende begeente, om de werken van Siaka te bes-
tuderen. Een geleende bokke van die sekte, met
naam Samon Goiso, die te inaboutji woon-
de, verschafte hem gelegenheid, om dien wensch
te voldoen.

Van dien zelfden geestelijken bekwam hy
eene verklaring der lustangen aan den god
kokuiso Goumetsi. Ter belooning voor de-
ze vlyt vergunde hem zijn meester de vlyheid
om, als een teeken der innigding, zijn hoofd
te scheren, toen hy eerst twintig jaaren oud
was, en oprentte hem tevens de volgende tien
geboden in:

1. Dood niets, dat leven heeft.
2. Steel niet.
3. bedrieff geen overspel.
4. bedrieg niemant.
5. Onthoud u van sterken drank, vooral
van kakki.

(1) Zie denmerking II

6. wordt niet drieflig.

7. Verloft te gierigheid en begeerlykheid.

8. Beoefen niet yver de Wetenschappen.

9. Spreek van niemand kwaad.

10. Schijn alle valscheid.

Onder den naam van Koukai, dien hij spoc, die vernijelde voor dien van Sikou, bezaxen by eene grondige kennis van de leer Sanron. in het veertienste jaar van den nengo-zen-siak (na J. G. 795.) werd Kobou dajsi hogepriester van den tempel van Todajsi te miyako, en nam den naam van Sikou no Koukai aan.

Toen hy deze waardigheid bereikte, stelde hy den God des tempels voor, dat hy zich niet yver op de beoefening van alles, wat zynen Eredi, iensk betrop, had toegelegd; maar dat hy, in weerwil van zynen yver, om daarmee volledig bekend te worden, nog vele twijpelingen had, die de godheid alleen uit den weg kon ruimen. Deze luistende naar zijn gebed, en zand hem in den doorn een' geest. Die deze woorden sprak:

„Het groote boek der Luytangen, Jay-bi-ron jannadenben kaji, is echt: Gij zult daar, zins vele wonderbare zaken vinden.“

Hy was de Luytigheid slechts, die boek te vinden. Lang docht de Japanneesire heilig Ver, geest: Eindelijk ontdekte hy het in de provincie Yamato, na by den to-do, op grooten toren, ten oosten. Drongans van vreugde las hy het met gretigheid, en vond daarin wikenlyk verscheidene

zynen twijpelingen ongelust: maar nog vele plachten bleven hem duister, en tot opheldering daarvan deed hy eene reis naar China.

in 3 jaar 304 verkeldde van de heilig een gezelschap van geleerden, benevens twee pri, esters, dat naar China werd afgevaardigd, om 's Lands goddiens te bestuderen. Zy gingen ten westen van Osaka sloop en bereikten de kusten der provincie Kosjoe in de achtste maand. China werd taen door den keizer ted-zong geregeerd. Na eene lange reis over land bereikten zy, in de twaalfde maand, de keid, enlyke verblyfplaats Tjwan. Ook na 2 wotr, ek van den sgetand bleef Kobou in China. De keizer huisvestte hem in den tempel van Sai mi josi, en gaf hem verloop, alle de tempels der hoofdstad te bezeken. Na lange eenen geleerden gezocht te hebben, in staat om hem te ondervyden zgen hy verlangde, vrod hy ten laatste in den tempel van Sjoro, isi eenen priester, met name Ky gwa Asari, den iudstetendsten leerling van Koukou kalli-janwei. Deze waerdige geestelyke namem Kobou's wewor, om in de leer van Sjaka te worden ingenijd, vriendelyk op, een beval aan zyne leerlingen, den vreemdeling met alle de wachting en eerbied te behandelen, aan e, nen afstammeling van den god Jenfi-bosaf-wei vonsdruldigd.

na zes maanden las Kobou in den tem,

pel den lofzang: Mysi-tjisi-mandera,
en wierp bloemen in de lucht, die alle neder-
vielen op 't beeld van den God Saji-nisji-ga,
Koino. De eerbiedige Asari maakte
uit dit wonder op, dat de oorsprong van Kobori
waarschijnlijk goddelijk was: hij ordende hem
dadelijk goddelijk naar tot priester, door eene bespre-
nging, die naar ouderwijs gelijkt, en schonk
hem 't daartoe gebruikte beken.

in de zevende maand verklaarde hij den lof-
zang: Kongo kay Saji mandera, en wend berou-
wenden zulk een heugen trap van volmaakt heid te
hebben bekomen, dat hij in de achtste ma-
and de waardigheid van Denbo-Asari, en daarop
die van hoogpriester bekwaam, by welke gelegen-
heid hij vyfhonderd Amur geestelijke medebere-
ders ontvaardde. Asari schonk hem versprei-
dene boeken met gezangen ter eere der Goden,
alsmede dertien afbeeldingen (Mandera),
op lange rollen geteekend, en alle de noodige
gebedscriften voor den Eredienst. Daarop sprak
"ik hij hem dijs aan:

"En was in oude tijden een God, met name
Bierou-janna-jesson-Siada, die zijnen leerling
Juiko-bosats vele wonderbare zaken verhaald,
die die hij weder aan andere leerlingen medede-
elde, en zijne leer werd van vader tot zoon over-
geleverd, tot den tijd van Juikou Dayko tji,
van den keizerstam foe (fang.) De laatste

doopte (op besprengde) drie keizers, namelijk,
in de achtste jaar van Jan-mengo (720), den kei-
zer Gen-Lo (hiuen-tsong), by de welke ter eere kwam
sint indien, en naderhand de keizer Ziuisj-Lo
en Taij-Lo (Sui-tsong en taij-tsong). Daar gij
nu een man van groote kundigheden en yverig
in linde studien zijt, zoo maak ik u een gesche-
nk van alle myne boeken met lofzangen, van
alle myne handschriften, en priestergewaden;

Kobori nam deze giften met de hartelijke-
ste dankbaarheid aan, en brag de naderhand
met zich naar Japan, maar niet voor dat hij
God gebeden had, hem te beschermen op deze ge-
sperde reis, waar van 't geluk zijns vaderlands
afhing; hij vroeg er by, dat 't hem alleen
speet, dat hij te ver gevorderd was in jaren, om
zich behoortlyk van de verplichtingen te kwijten,
die hy aan de weldadige Godheid verschuldigd
was.

Asari vroeg echter Zong Kobori te verzoeken,
hijem, dat de gezegen mondelinge ophelderingen,
omtrent de plechtigheden, die hy had te verschillen,
geenlind genaeptam waren, maar dat hij hem
aanbeval, de hulp van des keizers Schilders aan-
roef in te roepen. Dit geschiedde. Liesjen,
de Schilder, en tien zijner ambtgenooten leerden
den Gokjinn afbeeldingen van de voorname-
ste plechtigheden. De keizerlijke metaal-
smelten, Jotjisin, maakte de tempelgebeden
open. meer dan twintig der meest beroemde

Chineesche Srijvers gingen rechte af van den
alle de boeken der boeken, zoo voor den Ouden,
baren als nieuwelyken Eredienst, en deze kunst,
are vreesbrengelen werden aan jikodi-no
koikai vertoerd.

En toen hij een beoek afleide by Faciyo-
Sanso, den Hoogepriester, verhaalde hem de Lee,
tate, dat ook hij in zijne jeugd zijn vaderland
Kaipinkok, of eigenlijk fannia, ten noor,
den van indie, verlaten, en geheel hindstan
doorgereis had, na eene bed aan de god jit,
ka, dat hem beragen mocht, zijne leer over
de geheele aarde te verspreiden. in China had
hij zijne pogingen reeds met vreespoed bekwam,
en getien, en nu a plan opgevat, om die leer
ook in japan te verkondigen. Doch nu
hij hem Sikou no koikai hiet met shelp,
de vrommen ont mvette, koii hij dien togt
staken. Hij bood hem dus, als hulpmid,
het tot zijne onderneming, het boek keigan
ook paramietshie aan, uit het hindstan
in 7 Chineeske vertaald, en alle de werken,
in handschrift, door hem op zijne reizen verha,
meld. Ook deze geschenken aanbaarde koii
ka met hinige dankbaarheid

in 2 jaar 806 keerde onze heilig naar
japan terug, verteld door faticbana, een
man, tegen zijn uitstekend schrift berrend.

Toen nam hij den naam van koii
of koii aan. De geschiedsrijvers Yinka

len, dat, na dat alle de priesters ten hore wa,
ren opgeroepen, om op hinnen beuk te pre,
diken, koii tot 2 vandenwer 10 Lijnen eerste
leerde de crusterfelykheid van Kiel verkoo,
waaron de japonneken tot hientoe slechts
vanwarden dank beelden hadden.

„ Tan ons liguam door god gesnaper is, „
Leide koii, „ 20 is mijn geveken, dat de
Kiel des rechtvaardigen moet oprylen ten hem,
el, en wederkeren in den Schuut van haren
scheppen. „

Ayvoegsel van den
Engelschen uitgever.

Den franschen reitiger, met name Chappon
bin Cassignij, heeft de volgende aanmerkingen
over het Dofia poeder, in een werk, in 1799 uit
gegeven onder den titel van: Voyage au Ben-
gale, alwaar hy den heer tittingh ontmoette.

Het enige japansche geneesmiddel buiten
2 plantennijk, en 2 welk ik echter niet weet of
dientlyk of delfstoflyk is — is een grijs poe-
der, waarvan de heer tittingh de goedheid had,
my eenige pakjes te doen geven.

Het heet Dofia. het beste gedeelte is een
poeder, srynbareu gelyk asch, en van een
gepactige klein; het overige bestaat uit
kleine, steenachtige, onregelde stukjes,
waarvan de grootsten als een speldknop
zyn. Sommige zyn doorsnyend als kristal,
anderen half doorsnyend, in de gedaante
van melk, en anderen van verskillende kleu-
ren. Byna een tiende van 2 geheel van dit
poeder bestaat uit kleine srypiet, blaauw,
of daggroen aan den eenen kant, geinco,
uistend aan den anderen, en meestal schit,
terend als misa of glimmer. Vergelykt men
doelwyl met het vingerglas, zoo gelyk het
stukken Vuinsteen (pyrites) te zyn, bezu-
angend met een saffraankleurde stof,
die deel heeft van oker. Dit poeder gitt
niet, ten minsten voor zoo verre men zien

kan

kan, zelfs met de sterkste zuren: maar de
Vuinsteen ertige srypiet worden door het Vitri-
oolkuis van het tartarus, het werk kunnen
met een glas verdoopt, ontstroom, en schitteren
van in korten tyd als goudstof. Het fijnste
gedeelte van 2 poeder srynt door Vitrioololie
ontbonden te worden. De overige grove
stukken blyven in den hoest kinder eenige
srynbare verandering. Ik verbeeld mij,
dat zij gedeeltelyk van eenen sryte-, gedeel-
telyk van een quartsachtigen aard zyn,
door de kunst tot een poeder gemaakt. Ik
heide 2e langentyd bloot aan de hette van
een goede brandglas, en zy werden slechts
een weinig zwart: ik heb in niet tot minste
spoor van smelting in gevonden.

Het zy nu dat dit poeder eenvoudig of
samengesteld zy, het brengt, volgens de jap-
aneten, in den daad wonderbare uitswerkingen,
geen vart. Ik beproefde terhalve de Dofia
in dubbele en driedubbele doses, op reeds
kruiden en geheel verstijfde lichamen. Doch
ik moet naar waarheid bekennen, dat alle
mijne pogingen niet de minste buigzaam-
heid aan de leden byketteden, zelfs nadat
ik een kwartier, een half, ja een geheel
uur verzeft had gewacht. Ik kan daar-
enboven vermelden, dat ik een geheel do-
jis van dit poeder ingenomen heb, zonder dat
het enige uitwerking, ten goede of ten kwa-

ade, op mij gedaan heeft. Het heeft geen reuk,
en meer smaak dan land.

Welke ook de krachten mogen zijn van
dit Josia, die, naar mij gevoelen, meer in de
bygelooft en yaponnenen dan in de Land delve
bestaan, en geen tijing wikkert, dat door de
eels rijk heen, groot en kleine, rijk en arm
deelve kopen, en bij alle gelegenheden, waar de
het voor nuttig konden, gebruiken. Dit is een
rijke bron van schatten voor een geslacht, wel
ke by uitsluiting is geëerd van deszelfs Samen-
stelling. Het is, en alleen op eenen afgetandden
lang woont, die rijk is in delfstoffen, en allen
deze familie behoort. Hier bereids en verkoopt,
het in dit poeder. Deze bijna geteemden
oorsprong is mijn gevoelen te versterken,
dat het gebruik van dit poeder zijnen oorsprong
in een of ander goddienstig denkbeeld heeft.

De fransche reikigen anderszind gene uit-
werking van dit poeder: de heer tittingh
zag die in japan voor zijn oogen plaats heb-
ben. Zou hier van de reden niet moete
getocht worden, dat de eenst gemelde
het fijne poeder, en welk alleen de drie
kindige bewirking ondergaand had, en zoo
wit als sneeuw (die boden), niet gebruikt,
maar zich tot de grove, met de ditteren
ende metaal deelt, bepaald heeft?

